

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Autoriteit Persoonsgegevens
T.a.v. de heer mr. A. Wolfsen, voorzitter
Postbus 93374
2509 AJ DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

Datum 19 september 2018
Betreft onderzoek naar Belastingdienst, afdeling Data & Analytics

Ons kenmerk
2018-0000145446

Uw brief (kenmerk)
Z2017-00449

Geachte heer Wolfsen,

Bij brief van 3 juli 2018 hebt u de minister van Financiën, als verwerkingsverantwoordelijke, geïnformeerd over de resultaten van uw onderzoek naar de informatiebeveiliging van de Belastingdienst/afdeling Data & Analytics en over de daarbij door u geconstateerde overtredingen van de privacyregelgeving. Daarnaast hebt u verzocht u informatie te verstrekken over de getroffen verbetermaatregelen.

Aangezien uw onderzoek betrekking heeft op de Belastingdienst, heeft de minister van Financiën mij, als gemandateerd verwerkingsverantwoordelijke voor de Belastingdienst, gevraagd op uw brief te reageren.

De afdeling Data & Analytics van de Belastingdienst wordt thans corporate dienst Datafundamenten en Analytics (DF&A) genoemd.

Mijn reactie op uw brief bestaat uit twee onderdelen:

- Een algemene reactie over de compliantie van DF&A aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG); en
- Een inhoudelijke reactie op de drie beveiligingsaspecten waarvan u constateerde dat die niet in orde waren.

Compliantie DF&A

De staatssecretaris heeft in de brief van 5 juni 2018¹ aan de Tweede Kamer gerapporteerd dat de Belastingdienst voldoet aan de vooraf gedefinieerde basispositie AVG van 25 mei 2018. Daarbij heeft de staatssecretaris aangegeven nog een jaar nodig te hebben om volledig aan de AVG te voldoen. Ik heb DF&A verzocht, gelet op de concentratie en het gebruik van data bij dit dienstonderdeel, voortvarend te streven naar een AVG-compliance situatie. Deze situatie is naar mijn mening eind mei 2018 bereikt.

¹ Brief van 5 juni 2018 met antwoorden op de vragen van het lid Omtzigt (CDA) aan de staatssecretaris van Financiën over de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Belastingdienst (ingezonden 15 mei 2018; 2018Z08686)

Beveiligingsaspecten

Van de door u geconstateerde tekortkomingen op drie beveiligingsaspecten, bestaat de eerste feitelijk uit drie onderscheidende activiteiten en de derde uit twee activiteiten.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2018-0000145446

Logging

- a. *Export van data vanuit de brongegevens naar de werkplek van een medewerker*
De logging binnen de analytics omgeving is technisch gerealiseerd (inclusief monitoring). Vanuit de dataomgeving, waar wel een exportfunctie aanwezig is, is technische logging niet mogelijk noch aanpassen van autorisaties. Vandaar dat procedurele en bewustwordingsmaatregelen zijn genomen.
- b. *Het schrijven van data op een USB-stick*
Dit is binnen DF&A expliciet verboden, waarbij alleen in uitzonderlijke gevallen voor beheerders een tijdelijke (lees: enkele uren) autorisatie wordt verleend. Alle verleende tijdelijke USB-ontheffingen zijn vastgelegd in een register.
- c. *Het opslaan van bijlagen op mobile devices*
Mobile devices zijn voorzien van een wachtwoord en afgedwongen beveiligingsmaatregelen. Het opslaan van bijlagen is alleen mogelijk door middel van een aantal zeer gerichte handelingen. In de trainingen en bewustwordingssessies van alle medewerkers wordt het verrichten van deze handelingen als bewuste en kwaadwillende acties bestempeld die kunnen leiden tot sancties.

Controle op logging

De controle op de logging is binnen DF&A inmiddels volledig operationeel; er is sprake van realtime monitoring op de logging, waarbij er zogeheten 'triggers' zijn gedefinieerd die – indien ze afgaan – leiden tot signalen voor de betrokken medewerker en leidinggevende. De acties die hieruit voortkomen worden geregistreerd.

Autorisaties/toegangsrechten

- a. *Het verwijderen/intrekken van autorisaties*
In het autorisatieproces is geborgd dat er maandelijks een volledige check wordt uitgevoerd op toegewezen autorisaties en de feitelijke bezetting.
- b. *Te ruime toegangsrechten tot data voor de DF&A medewerkers*
DF&A werkt – conform de eerdere toezegging – inmiddels volledig gecompartmenteerd, waarbij iedere medewerker alleen toegang krijgt tot die data die nodig is voor de specifieke projecten waar hij/zij op dat moment aan werkt. Een tweede maatregel is het invoeren van een – gescheiden – ontwikkel-, test- en productieomgeving waardoor een verfijning van de toegangsrechten kon worden doorgevoerd.

De brief van de staatssecretaris ging daarnaast in op nog een andere maatregel, namelijk pseudonimiseren. Uit de in 2018 uitgevoerde proof of concept blijkt dat de voorbereidingen nodig voor implementatie substantieel en complex zijn waardoor de in de brief genoemde termijn niet haalbaar is. Er ligt inmiddels een plan van aanpak waar al aan gewerkt wordt, waarbij geen termijnen gegeven kunnen worden als gevolg van schaarse resourcing.

Met de genoemde aanpassingen zijn naar mijn mening de verbetermaatregelen die de staatssecretaris heeft toegezegd afdoende en tijdig gerealiseerd.

Daarnaast breng ik graag onder uw aandacht dat de conerndirectie Informatievoorziening en databeheersing i.o. (IV&D), die verantwoordelijk is voor het privacybeleid ten aanzien van de Belastingdienst een audit laat uitvoeren bij DF&A. Deze audit zal worden uitgevoerd door de interne auditors van de Belastingdienst. Het doel van de audit is het toetsen van de aan de Tweede Kamer toegezegde maatregelen en getroffen maatregelen als gevolg van de Beveiligingsonderzoeken 2017, in opzet en bestaan. Indien gewenst kunnen de uitkomsten van deze audit te zijner tijd met u worden gedeeld.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

**Ons kenmerk
2018-0000145446**

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Een afschrift van deze brief is gestuurd aan de functionaris voor gegevensbescherming bij het ministerie van Financiën.

Hoogachtend,

De directeur-generaal Belastingdienst.

prof. dr. J.J.M. Uijlenbroek

